

През 1878 г. България се освобождава от османско владичество. Вследствие по-скоро на икономически, отколкото на законов натиск, много цигани намират работа в новооткритите фабрики и заводи, особено в текстилните фабрики в Сливен. Други продължават да водят чергарски начин на живот, включително и след Втората световна война.

При преброяването на населението през 1887 г. циганското население в България е 50 000 души. В началото на века властите се опитват чрез промени в изборителния закон да отнемат конституционно гарантираните изборителни права на голяма част от циганите. На проведения през 1905 г. конгрес на циганите в София те протестират срещу наложените ограничения. Адвокатът Марко Марков, българин, съдейства на циганите в кампанията им.

В годините между двете световни войни сред циганската общност в България проповядват протестантски мисионери. През 30-те години Мисията „Дар на Светото писание“ издава много брошури на два от ромските диалекти, а в Пазарджик местен циганин превежда Евангелието на Йоан на своя диалект.

През този период голяма част от циганите в Сливен са фабрични работници и подкрепят социалистическите идеи. Ромите, участващи в профсъюзното движение, се включват през 1927 г. в изготвянето на петиция до правителството на САЩ против екзекуцията на двамата анархисти Николо Сако и Бартоломео Ванцети. Цигани вземат участие и в селските бунтове срещу преврата през 1923 г. Циганският вестник *Тербие* („Възпитание“), орган на „Мохамеданската национално-просветна културна организация“, започва да излиза през 1933 г. до преврата през 1934 г., когато организацията е забранена. По данни от последното преброяване на населението преди Втората световна война, проведено през 1926 г., циганите в България са 135 000 души, което вероятно е половината от реалния им брой.

По време на Втората световна война много от циганите, живеещи в градовете, са трудово мобилизирани, а на живеещите в София са наложени някои ограничения (да не слизат в центъра на града, да не се возят в трамваите). Други са взети на служба в армията, а някои се присъдиняват към партизанското движение. Димитър Немцов от Сливен дезертира от българската окупационна армия в Югославия и се включва в местното съпротивително движение.

След 1944 г. правителството отначало насърчава циганите да развиват своята етничност. Под егидата на комунистическа-